

02.05.22

FM2022/19

BETÆNKNING

Afgivet af Lovudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig Udkast til Forslag til Lov om ændring af retsplejelov for Grønland og lov om statens tjenestemænd i Grønland (Digital kommunikation i kriminalretsplejen, tilståelsessager, udeblivelsesdomme, pligtig afgangsalder for dommere og kredsdommere m.v.)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Aqqalu Jerimiassen, Atassut, næstformand
Medlem af Inatsisartut Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kùko, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen 29. marts gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Lovforslaget er udarbejdet som et led i regeringens og Grønlands Selvstyres arbejde med at udvikle danske ansvarsområder i Grønland. Lovforslaget indeholder en række ændringer af retsplejelov for Grønland, der har til formål at effektivisere behandlingen af kriminalsager.

- Indfører hjemmel til, at der kan anvendes digital kommunikation i kriminalretsplejen.
- Indfører regler om behandling af tilståelsessager, således at der kan afsiges såkaldte straksdomme.
- Udvider adgangen til at afsige udeblivelsesdomme i kriminalsager. Ændringen medfører, at domstolen i sager hvor det ikke er tale om andre foranstaltninger end bøde, konfiskation, førerretsfrakendelse og erstatning, ikke blot kan, men skal behandle kriminalsagen, som om tiltalte havde tilstået, og afgøre sagen uden videre bevisførelse, hvis tiltalte udebliver uden oplyst lovligt forfald. Ændringen indebærer endvidere, at det fremover bliver muligt uden tiltaltes samtykke at fremme en hovedforhandling til dom

i tiltaltes fravær, selv om det skønnes, at det kan blive tale om anstaltsanbringelse (dog maksimalt 6 måneder).

- Hæver den pligtige afgangsalder for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved Grønlands Retsvæsen fra 65 år til 70 år samt indfører en tilsvarende pligtig afgang for kredsdommere. Det svarer til reglerne om pligtig afgangsalder i Danmark. Reglerne hænger sammen med at dommere alene kan afsættes ved dom. Det betyder at en dommer der er svækket af alder, som påvirker dommerens afgørelser, vil dommeren kunne fortsætte, indtil Den Særlige Klageret har truffet afgørelse om suspension eller afskedigelse. Ændringen er uden betydning for, hvornår man har ret til at gå på pension.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under førstebehandlingen af forslaget blev det blandt andet rejst spørgsmål om fastsættelsen af en pligtig afgangsalder på 70 år for dommere og kredsdommere er den rigtige løsning for Grønland.

Udvalgets behandling af forslaget

Med hensyn til at hæve den pligtige afgangsalder for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved Grønlands Retsvæsen, samt indførelse af en tilsvarende pligtig afgang for kredsdommere, finder udvalget grund til at bemærke at den nuværende retstilstand er at dommere og tjenestemandsansatte jurister ved Grønlands Retsvæsen er pligtige til at gå af ved 65 år, og at det for kredsdommere ikke er fastsat nogen sådan fratrædelsespligt.

I Danmark har denne grænse været på 70 år, siden det blev indført i 1933. Fastsættelsen af grænsen er en balance mellem det stillingsværn, der præger disse stillinger – det er svært at skille sig af med dommere for at sikre, at det ikke kan bruges som pressionsmiddel for at påvirke domstolene – og de væsentlige krav til arbejdsevne, der ligger i disse stillinger. Den tilsvarende grænse i Grønland blev fastsat til 65 år i 1964. Begrundelsen for fastsættelse af en lavere grænse end i Danmark blev blandt andet begrundet med en lavere gennemsnitsalder i Grønland.

Lovudvalget finder det positivt at grænsen nu hæves fra 65 til 70 år, og at denne ændring netop tilgodeser befolkningens stigende levealder og behovet for kvalificeret arbejdskraft i Grønland. Udvalget finder det samtidigt positivt, at reglerne fremadrettet bliver de samme for kredsdommere.

Vedrørende forslagets tekniske udformning, bemærker udvalget, at det i bilag 2, i forslagets bemærkninger, på side 48, fremgår følgende:

”Det følger af retsplejelovens § 283, stk. 2, at det afgøres efter § 148 f i den danske retsplejelov, om en sag om forældremyndighed, barnets bopæl, samvær, anden kontakt eller tilladelse til udlandsrejse kan anlægges her i

riget (Danmark og Grønland).”

Udvalget formoder at det er tale om en slåfejl, og at den korrekte henvisning skulle være ”... efter § 448 f i den...”

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Anders Olsen
Formand

Aqqalu Jerimiassen
Næstformand

Harald Bianco

Mariia Simonsen

Mala Høy Kùko